

[Søren P. Larsen.]

Socialdemokrati har dannet sig, at hvis Socialreformen var gennemført, vilde man være inde paa den faste Grund, som kunde bære.

Hvis vi gaar til de Bemærkninger, som Ministeren ledsagede Lovforslaget af 25. April i Aar med, saa er det vitterligt, at i disse Bemærkninger til Lovforslaget om midlertidig Hjælp til arbejdsløse benyttede man de samme Argumenter. Der staar dér udtrykkeligt — hvis jeg med Formandens Tilladelse maa citere et Par Linier —:

„Ved Overvejelsen af Spørgsmaalet om Forlængelse af de til Fordel for arbejdsløse truffene Understøttelsesforanstaltninger maa man først gøre sig klart, at der kun vil kunne blive Tale om Forlængelse indtil det Tidspunkt, da Socialreformen og de dér foreslaaede Ændringer i den almindelige Forsørgelseslovgivning og Socialforsikring træder i Kraft, hvilket forudsættes at ville ske fra 1. Oktober 1933.“

Læser vi længere nede i Bemærkningerne, ser vi, at Ministeren begrundede dette med, at saa vil Hensynet til Kommunerne ikke kunne veje til, og Ministeren følger videre til, at

„Hensynet til de mod Arbejdsløshed forsikrede kan heller ikke begrunde Opretholdelse af en saadan ekstraordinær Lovgivning, idet der ved den nye Arbejdsløshedslov er tilvejebragt et Arbejdsløshedsforsikringssystem, som har til Forudsætning, at det — gennem de efter den nye Lovs Regler oprettede Fortsættelseskasser — skulde være i Stand til at løse ogsaa de Opgaver, der frembyder sig under ekstraordinær Arbejdsløshed.“

Jeg nævner ikke dette for at drille nogen med disse Udtalelser, jeg nævner det, fordi det var den almindelige Opfattelse i Befolkningen. Det var altsaa ogsaa den almindelige Opfattelse i det Ministerium, som benyttede disse Udtalelser som Motiver for det Lovforslag, som blev fremsat om ekstraordinær Hjælp, og som skulde gælde for Sommeren, at naar vi kom ind i de Tilstande, som vilde blive skabt ved den nye Socialreform med dens nye Arbejdsløshedslov, der allerede var gennemført i Maj 1932, vilde den ekstraordinære Lovgivning høre op, saa vilde man ikke Gang paa Gang blive stillet overfor stykkevisse Forslag, saa vilde der være lagt et Grundlag, som vilde kunne bære, som der staar, ogsaa under ekstraordinær Arbejdsløshed. Og naar jeg tænker tilbage paa et Radio-

foredrag, som den højtærede Minister holdt — og det var et godt Foredrag, det er bl. a. ogsaa optaget i den Udgave af Socialreformen med Noter, der nu foreligger, dér kan jeg altsaa ogsaa finde paa Tryk, hvad jeg har hørt i Radio —, mindes jeg, at Ministeren dér siger:

„Vedrørende Arbejdsløshedslovgivningen, som jeg før omtalte, har Hjælpen under ekstraordinær Arbejdsløshed hidtil været givet gennem særlige Love af forsørgelsesmæssig Karakter, og den største Opgave efter de nye Lovregler er den at sikre Oprettelsen af et Forsikringssystem, der ogsaa kunde bære under ekstraordinære Forhold.“

Derfor, siger jeg, havde vi nogen Grund til at vente, at det System, der blev skabt gennem Arbejdsløshedsloven af 1932, og hvortil der er ydet betydelige Bidrag fra det offentlige — ogsaa betydelige Bidrag fra de forsikrede, det skal jeg gerne indrømme —, skulde have vist sig saa stærkt, at det kunde bære, som der blev sagt fra den Side, ogsaa under ekstraordinære Forhold. Nu har jeg lagt Mærke til et nyt Ord, der er dukket op i den sidste Tid i Stedet for ekstraordinære Forhold, det er Udtrykket „abnorme Forhold“. Nu ved jeg naturligvis ikke, hvor meget man lægger ind i det ene eller det andet Ord, men det ser ud, som om Ordet *abnorm* skal erstatte ekstraordinær. Det kan jeg for saa vidt godt gaa med til, jeg kan blot ikke se saa megen Forskel paa de to Udtryksmaader, men jeg har, som sagt, set dette Udtryk anvendt fra autoritativ Side Gang paa Gang.

Se, naar vi ser paa hele den Lovgivning, der er blevet til, og naar vi ser paa, hvordan Vilkaarene har været i de Aar, der er gaaet, har det altid været saadan, at der ogsaa her paa Rigsdagen har været Villie til at yde Hjælp, naar Hjælp var paakrævet. Og jeg tør ikke modsige, at Forholdene i Løbet af Vinteren kan udvikle sig saaledes, at der bliver Brug for flere Millioner end dem, der er Tale om gennem den forsikringsmæssige Understøttelse, som blev fastlagt i Arbejdsløshedsloven af 1932. Jeg kan dog sige fra min Side og fra mit Partis Side, at det, som er afgørende, er ikke, hvorledes man stiller sig til et enkelt Understøttelsesforslag, men det, at gennem Understøttelsen alene finder man ikke Vej frem. Jeg vil derfor gerne have at vide, om vi, før vi drøfter disse Forslag om Understøttelse, ikke kan faa Klarhed over Regeringens Indsats paa det eneste Omraade, der betyder noget overfor Arbejdsløsheden, nemlig Arbejders Igangsættelse, Fremme af Produktionen, om Re-